

Alexandru Donici

DONICI ALEXANDRU fabulist și traducător a studiat la Peterzbug la Corpul de cadeti nr.1.Se apropie de mișcarea decembrisilor.A servit un timp în armata rusă, apoi își da demisia și revine la țară.A publicat două volume de fabule.

(...)La Chișinău îl cunoaște în 1835 pe C.Negruzzi,venit pentru a doua oară în Basarabia.În același an Donici trece în principatul Moldoviei.La Iași,deține o funcție în Epitropia școlilor,apoi cea de asesor al curții de apel, activează și ca membru în divanul obștesc.Se alătură inițiativelor culturale legate de dezvoltarea învățământului public,presei periodice ,teatrului național.Întreține legături strânse cu aproape toți literații moldoveni , colaborează la” *Albina românească* “,”*Dacia literară*”,”*Propășirea*”și la alte publicații periodice .Deși nu s-a aflat printre participanții la evenimentele revoluționare de la 1848.

Donici le-a susținut prin activitatea sa obștească(...) Un eveniment important în viața literară a timpului l-a constituit apariția celor două culegeri de fabule (1840,1842),care împreună cu cele inserate în diverse publicații periodice din anii 40-50, îl situează printre cei mai populari literați moldoveni.

Subiectele fabulelor lui Donici sunt tradiționale. Ele stigmatizează viciile claselor stăpânitoare, nedreptele relații sociale, justiția de clasă, farderegile și cruzimea dregătorilor, cusnrurilor omenesti. Donici a avut destulă abilitate și gust artistic în însușirea creatoare a subiectelor fabulelor lui kralov (și câteva ale lui A.Izmailov, I.Dmitriev), raportându-le nemijlocit la relațiile moldovenesti . (...) El vadește o intuiție sigură la caracterizarea personajelor prin descriere , monolog și dialog, Elementele de ironie, umor sau comic imprimă fabulelor dinamism și suplete. În mod creator sunt utilizate numeroase proverbe, zicatori, expresii populare.

In 1837, apare, in talmacirea lui Donici, poemul *Tigania* de A.Puschin. (...)Impreuna cu Negruzzi, a realizat o versiune (...) a *Satirelor si altor poetice compuneri de printul Antioh Cantemir* (publ. 1844 ,1858), reusind sa reactualizeze problematica satirelor, accentuand si mai mult potasul lor critic (...) Creatia fabulistica a lui Donici a fost inalt apreciata de contemporani.M.Eminescu il situa printre scriitorii care “si-au incuscrit talentul sau individual cu geniul poporului ...”. El i-a adus sumpremul elogi prin calificativul “Donici, cuib deintelepciune”(..)”

“(..)aceste *Fabule* sunt influentate puternic de fabulistii rusi Kralov, Aleks.Efimovici Izmailov si I.I.Dmitriev si de fabulistul francez La Fontaine.

Dornind de la acest izvoare straine, Donici n-a ramas niciodata un rob al modelelor sale, deoarece acelor modele straine le-a dat specificul si atmosfera romaneasca.”